

Raadsvergadering	
Volgnummer	18-2016
Onderwerp	Exploitatiebegroting Geusseltbad
Programmanummer	7 Sport
Registratienummer	2016-07253
Collegevergadering	01-03-2016
Portefeuillehouder	Wethouder Willems
Organisatieonderdeel	BO Sociaal
Behandelend ambtenaar	J Clerx M Wedda Telefoonnummer: 043-350 4760 Telefoonnummer:043-350 4088 jean.clerx@maastricht.nl marjolein.wedda@maastricht.nl
Bijlagen	1. Scenario's exploitatie Geusseltbad 2. Wijziging tarifiering zorgbad 3. Exploitatie Geusseltbad 2016 - 2020
Ter inzage in raadsportefeuille	-

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

In de raadsnota Tarieven en exploitatiebegroting Geusseltbad van maart 2012 is besloten om de exploitatie twee jaar na de opening (1 mei 2013) te evalueren. Dit besluit is destijds door de raad genomen, omdat de begroting in belangrijke mate gebaseerd was op ramingen uit de planperiode 2004-2009. Op basis van deze schattingen is in de begroting door de raad een voorlopige vaste bijdrage in de exploitatie opgenomen van 457.000 euro.

Uit de evaluatie blijkt dat structureel een extra bijdrage nodig is van 651.000 euro. Met de in het evaluatierapport berekende exploitatiebijdrage voor het Geusseltbad is er volgens de onderzoekers sprake van een financieel gezond bedrijf. Uit benchmark blijkt ook dat de geadviseerde exploitatiebijdrage alleszins realistisch is voor een zwembad van deze omvang, kwaliteit en functie.

Er zijn mogelijkheden om het exploitatieresultaat substantieel te verbeteren. Met implementatie van de in deze nota genoemde verbeteringen wordt de extra exploitatiebijdrage op termijn (2020) teruggebracht tot een structureel benodigde extra bijdrage aan de exploitatie van het Geusseltbad van 471.000 euro. Deze extra exploitatiebijdrage is in lijn met eerder aan de raad gerapporteerde geraamde overschrijdingen.

Ten behoeve van de implementatie van de verbetervoorstellen is een frictiebudget noodzakelijk van 245.000 euro in 2017 en 232.000 euro in 2018.

Beslispunten

1. Akkoord te gaan met de bijgevoegde evaluatie Geusseltbad
2. De benodigde extra gemeentelijke exploitatiebijdrage Geusseltbad conform scenario 3 vast te stellen op:
 - a. 2016 € 651.000
 - b. 2017 € 541.000
 - c. 2018 € 488.000
 - d. 2019 € 479.000
 - e. 2020 € 471.000
3. In te stemmen met het effectueren van de in deze nota opgenomen voorgestelde verbeteringen met betrekking tot draaiknop 1, verhogen bezoeken.
4. In te stemmen met het effectueren van de in deze nota voorgestelde verbeteringen met betrekking tot draaiknop 2, tarieven.
5. In te stemmen met het effectueren van de in deze nota voorgestelde verbeteringen met betrekking tot draaiknop 3, aanpassen bedrijfsvoering.
6. In te stemmen met het effectueren van de in deze nota voorgestelde verbeteringen met betrekking tot draaiknop 4, onderhoud.
7. Ten behoeve van deze verbetering van de exploitatie van het Geusseltbad, een frictiebudget vast te stellen van € 245.000 in 2017 en € 232.000 in 2018.

Aanleiding, bevoegdheden en context.

2012:

- Raadsbesluit 33-2012, Tarieven en exploitatiebegroting Geusseltbad. De raad besluit: "De exploitatiebegroting van het Geusseltbad en de tarieven 2 jaar na opening van het bad te evalueren".

2015:

- Raadsbesluit 2015-3791 d.d. 03-03-2015, startbesluit 'Evaluatie Geusseltbad'. De raad besluit het college te verzoeken om de evaluatie naar de exploitatie van het Geusseltbad uit te voeren.
- Raadspeiling d.d. 23-06-2015, bevestiging van het plan van aanpak 'Evaluatie Geusseltbad'.
- Stadsronde d.d. 15-12-2015, evaluatie Geusseltbad. Gebruikers en niet-gebruikers geven hun mening over het Geusseltbad.

In de raadsnota 'Tarieven en exploitatiebegroting Geusseltbad' van maart 2012 is besloten om de exploitatie twee jaar na de opening (1 mei 2013) te evalueren. Dit besluit is destijds door de raad genomen, omdat de begroting in belangrijke mate gebaseerd was op ramingen uit de planperiode 2004-2009. Bepalende randvoorwaarden voor die ramingen waren de in de planperiode met de raad gemaakte afspraken (2005 en 2008) wat betreft functie, inrichting en uitstraling van het bad. Mede gezien het feit dat er sprake was van moderne technieken, bevatten die ramingen een groot aantal onzekerheden. Die onzekerheid is in maart 2012 met de raad gedeeld.

Op basis van deze schattingen is in de begroting door de raad een voorlopige vaste bijdrage in de exploitatie opgenomen van 457.000 euro. Uit de evaluatie blijkt nu dat structureel een extra bijdrage nodig is. De hoogte van deze bijdrage is mede afhankelijk van het feit of de in het evaluatierapport voorgestelde aanpassingen op het gebied van onderhoud, schoonmaak en toezicht, worden geïmplementeerd. Wat betreft inkomsten blijkt dat deze nagenoeg gelijk zijn aan de ramingen uit 2012.

Uit benchmark blijkt dat de geadviseerde exploitatiebijdrage alleszins realistisch is voor een zwembad van deze omvang, kwaliteit en functie. Ter vergelijking: wanneer de vergelijking wordt gemaakt met de exploitatie van de vorige drie zwembaden (Dousberg, Heer en Vijverdal), dan blijkt dat deze baden in de periode 2008 tot 2012 een exploitatiebijdrage ontvingen van ongeveer 1 miljoen euro per jaar (2012 1,1 miljoen, 2011 900.000, 2010 1,0 miljoen, 2009 1,1 miljoen en in 2008 1,0 miljoen euro). Deze bijdrage lijkt vergelijkbaar met de totale exploitatiebijdrage die nodig is voor het Geusseltbad. Echter, in deze periode reserveerden de drie baden vanwege de komst van het Geusseltbad niet voor groot onderhoud. Ook boden ze veel minder faciliteiten (zoals een zorgbad) en kampten ze met een negatief eigen vermogen van enkele miljoenen. Dit betekent dat de exploitatie van het Geusseltbad in de huidige vorm een aanmerkelijk positiever beeld laat zien dan de exploitatie van de drie voormalige zwembaden.

De onderzoekers stellen dat met de in het evaluatierapport berekende exploitatiebijdrage voor het Geusseltbad sprake is van een financieel gezond bedrijf.

De evaluatie is afgerond en in december 2015 ter kennisname aangeboden aan de raad. Op 15 december 2015 en op 8 maart 2016 hebben- op verzoek van de raad - twee stadsrondes plaatsgevonden en hebben belanghebbenden vragen kunnen stellen. Op basis van de evaluatie en de discussie in de stadsronde is een nieuwe exploitatiebegroting opgesteld. Deze exploitatiebegroting en verbetervoorstellen liggen nu ter vaststelling voor. De nog openstaande vragen uit de stadsronde van 8 maart zullen zo spoedig mogelijk beantwoord worden.

Gewenste situatie.

Het begrote exploitatieresultaat 2016 resulteert - bij een ongewijzigde bedrijfsvoering - in een extra benodigde exploitatie bijdrage van € 651.000. Uit de uitgevoerde benchmark blijkt dat deze geadviseerde exploitatiebijdrage alleszins realistisch is voor een zwembad van deze omvang, kwaliteit en functie.

Exploitatieverbetering

Er zijn realistische mogelijkheden om het exploitatieresultaat substantieel te verbeteren. De door de onderzoekers voorgestelde exploitatieverbeteringen (draaiknoppen) zijn op haalbaarheid getoetst. Per draaiknop is gekeken naar wenselijkheid en haalbaarheid van het voorstel. Bij deze toetsing is rekening gehouden met de nadrukkelijke wens van gebruikers om het tarief van het zorgbad te verlagen, welke realistisch is gezien de resultaten van de benchmark (zie § 4.1).

Ook is besloten om het te behalen voordeel rondom afschaffen van het toezicht tijdens verenigingsuren in het combi- en wedstrijdbad te delen met de verenigingen die zelf toezicht verzorgen.

Het resultaat van beide afwegingen is verwerkt in deze raadsnota. Het inverdieneffect valt door beide maatregelen € 52.000 lager uit dan het advies dat in de evaluatie is opgenomen (€ 180.000 in plaats van € 232.000).

Met implementatie van de in deze nota genoemde draaikoppen wordt de structureel extra benodigde exploitatiebijdrage in 2020 teruggebracht tot € 471.000. De gemeentelijke exploitatiebijdrage komt hiermee uit op € 928.000.

Argumenten.

2.1 De gemeentelijke bijdrage dient te worden verhoogd vanwege hogere kosten voor onderhoud, schoonmaak en personeel.

- *De onderhoudskosten zijn aanzienlijk hoger dan verwacht*

Dit geldt zowel voor het eigenarenonderhoud, maar met name voor het gebruikersonderhoud. Deze post is een veelvoud van het bedrag dat in 2012 is geraamd. In het raadsbesluit van 2012 is melding gemaakt van onzekerheid op het gebied van onderhoudskosten. Vrij snel bleken de kosten inderdaad hoger dan destijds geraamd. Uit de verschillenanalyse, en de second opinion die is uitgevoerd, blijkt dat de raming uit 2012 te laag is ingezet. Het Meerjaren Onderhouds Plan (MJOP) is medio 2015 beschikbaar gekomen en de volle omvang van de onderhoudskosten kon pas vanaf dat moment worden doorberekend. Deze kosten zijn in het evaluatierapport verwerkt in de exploitatiebegroting van het Geusseltbad.

- *De schoonmaakkosten zijn hoger dan geraamd*

Deze hogere kosten worden met name veroorzaakt door de verwachting dat het toezichthoudend personeel en de instructeurs ook schoonmaakwerkzaamheden zouden kunnen uitvoeren. In 2012 zijn daarom alleen de kosten voor schoonmaakmaterialen en –benodigdheden geraamd. Gezien de openstellinguren en vanwege het benodigde extra toezicht in het recreatiebad blijkt achteraf onvoldoende capaciteit beschikbaar te zijn voor schoonmaakwerkzaamheden.

- *De personeelskosten zijn hoger dan geraamd*

De personeelskosten zijn hoger dan in 2012 geraamd. Deze kosten zijn vooral toe te schrijven aan de kosten voor schoonmaak en onevenwichtigheid in het personeelsbestand. De overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- het toezicht van het recreatiebad, dat een grote inzet vereist vanwege de inrichting van dit bad;
- het toezicht dat - conform het vastgestelde beleid- tijdens verenigingsuren is vereist;
- de onbalans in de inzet van toezichthouders en instructeurs en
- de hogere kosten voor schoonmaakmedewerkers.

Een nadere toelichting op de analyse en de achtergronden van de benodigde exploitatiebijdrage vindt u in het eerder toegestuurd evaluatierapport.

2.2 Het is mogelijk om op termijn verbeteringen met betrekking tot de exploitatie van het Geusseltbad door te voeren, waarbij scenario 3 het meeste recht doet aan de wensen van bestuur en stad.

In het evaluatierapport worden mogelijke verbeteringen ten behoeve van de exploitatie beschreven. Die verbetermogelijkheden zijn beschreven als “draaiknoppen”. Per draaiknop is een aantal keuzemogelijkheden voorgelegd, inclusief de gevolgen die dat heeft voor de gebruikers en de exploitatieresultaten.

Het advies van de projectleider is ambtelijk op haalbaarheid getoetst. Per draaiknop is gekeken naar wenselijkheid en haalbaarheid van het voorstel. Hierbij is nadrukkelijk de wens van gebruikers om het tarief van het zorgbad te verlagen meegenomen (stadsronde 15 december 2015). Er zijn drie mogelijke scenario's uitwerkt (zie bijlage).

- *Scenario 1 (conform evaluatierapport)*

Het eerste scenario omvat implementatie van het voorstel dat in de evaluatie Geusseltbad is opgenomen. Scenario 1 levert in 2020 een vermindering van de extra gemeentelijke bijdrage op tot een extra bijdrage van € 419.000. Omdat in dit voorstel geen rekening is gehouden met de wens van gebruikers om het tarief van het zorgbad naar beneden bij te stellen, geniet dit scenario niet de voorkeur.

- *Scenario 2 (tarief zorgbad verlaagd kostenneutraal)*

In het tweede scenario is de wens om het tarief van het zorgbad naar beneden bij te stellen wel verwerkt. Dit scenario gaat ervan uit dat deze neerwaartse bijstelling gepaard gaat met een kostenneutraal scenario. Dit betekent dat vanwege de daling van het tarief van het zorgbad met 19%, het tarief van de overige baden voor alle typen gebruikers en alle producten met 5% dient te stijgen. Scenario 2 levert - vanwege de kostenneutrale verwerking van de verlaging van het tarief van het zorgbad - in 2020 een vermindering van de extra gemeentelijke bijdrage op tot een extra bijdrage van € 429.000. Vanwege de mogelijke negatieve gevolgen van een dergelijke tariefsverhoging voor de ontwikkeling van de bezoekersaantallen, geniet dit scenario niet de voorkeur.

- *Scenario 3 (tarief zorgbad verlaagd)*

Het derde scenario gaat ook uit van een daling van het tarief van het zorgbad met 19%. In tegenstelling tot scenario 2, wordt deze verlaging niet omgeslagen naar de overige tarieven. De wens van gebruikers om bij de verhuur rekening te houden met ‘sociale tarieven’ voor gebruikers is in dit scenario vertaald. Het

verlagen van het tarief van het zorgbad zorgt voor een nadelig effect op de exploitatie van € 42.000.

Scenario 3 leidt tot op termijn tot een structurele extra gemeentelijke bijdrage van € 471.000.

Ondanks dat scenario 3 leidt tot een hogere gemeentelijke bijdrage, is deze correctie van het tarief van het zorgbad een ingreep die gelegitimeerd wordt door de uitkomst van de benchmark. Daarom geniet dit scenario de voorkeur.

Tabel scenario 3, verlaging tarief zorgbad

	Exploitatie Bijdrage 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Draaiknop 1 verhogen bezoeken	21.000	30.000	39.000	47.000	
Leszwemmen	5.000	10.000	16.000	21.000	
Doelgroepen zwemmen	1.000	2.000	2.000	3.000	
Ouderen, chronisch zieken en beperkten	15.000	18.000	21.000	23.000	
Draaiknop 2 tarief zorgbad verlaagd	+/+ 42.000	+/+42.000	+/+42.000	+/+42.000	
Draaiknop 3 bedrijfsvoering	64.000	93.000	93.000	93.000	
Afschaffen toezicht	10.000	10.000	10.000	10.000	
Opzet schoonmaak	25.000	25.000	25.000	25.000	
Instructie / toezicht	29.000	58.000	58.000	58.000	
Draaiknop 4 Onderhoud	67.000	82.000	82.000	82.000	
Groenonderhoud	15.000	15.000	15.000	15.000	
Onderhoudscontracten	16.000	31.000	31.000	31.000	
Vervanging laatste 3 jaar	36.000	36.000	36.000	36.000	
Eigenarenonderhoud	-	-	-	-	
Exploitatibijdrage 2016	651.000	651.000	651.000	651.000	651.000
-/- Totaal verbetering	-	110.000	163.000	172.000	180.000
Gemeentelijke exploitatiebijdrage	651.000	541.000	488.000	479.000	471.000

Raadsvoorstel

Draaiknop 1: verhogen van het aantal bezoekers

3.1 . Het verhogen van het aantal bezoeken is realistisch

Het aantal bezoeken van het Geusseltbad is lager dan geraamd bij het raadsbesluit. Ook de vergelijking met andere baden geeft aan dat verhoging van het aantal bezoeken mogelijk is. Verhoging van het aantal bezoeken is vooral mogelijk voor het doelgroepen zwemmen, het lezswemmen en de functie voor ouderen, chronisch zieken en gehandicapten.

Tabel: mogelijke verbetering draaiknop 1: verhogen bezoeken

	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Leszwemmen	€ 5.000	€ 10.000	€ 16.000	€ 21.000
Doelgroepen zwemmen	€ 1.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 3.000
Ouderen, chronisch zieken en beperkten	€ 15.000	€ 18.000	€ 21.000	€ 23.000
Draaiknop 1 verhogen bezoeken	€ 21.000	€ 30.000	€ 39.000	€ 47.000

Leszwemmen

Het aantal bezoeken voor lezswemmen is sinds 2013 stijgend in het Geusseltbad en het is aannemelijk dat die stijging nog zal doorzetten. De potentie – ook rekening houdend met particuliere concurrentie – is voldoende om een stijging te mogen verwachten van 16.000 bezoeken nu naar 21.000 bezoeken in het jaar 2019. Een dergelijke stijging brengt inkomsten met zich mee (entrees) en kosten (bijvoorbeeld meer personele inzet, PR/marketing). De stijging van een stijgend aantal bezoeken zal in 2019 leiden tot een verbetering van het exploitatieresultaat - na aftrek van extra kosten - met € 21.000.

Doelgroepen zwemmen

Ook voor het doelgroepen zwemmen is een stijging van het aantal bezoeken mogelijk. Het is realistisch om een stijging van 20.000 bezoeken nu, naar circa 25.000 bezoeken in het jaar 2019 te verwachten. Voor doelgroepen zwemmen mag worden verwacht dat die stijging in het jaar 2019 leidt tot een verbetering van het exploitatieresultaat - na aftrek van extra kosten - van € 3.000.

Ouderen, chronisch zieken en mensen met een beperking

Maastricht Sport is in het voorjaar van 2015 een samenwerkingsproject gestart met zorginstellingen. Doelstelling van dat project is om arrangementen op het gebied van bewegen, leefstijl, ontmoeten, werken en zorg te ontwikkelen en in te voeren. Samen met deze instellingen is inmiddels ook gekeken naar te verwachten deelnemers- en bezoekaantallen. De verwachting is dat de invoering van deze arrangementen leidt tot 9.000 extra bezoeken in het jaar 2019. Die extra bezoeken leiden tot extra inkomsten en kosten. Het netto resultaat is positief. Voor het Geusseltbad leidt de invoering van de arrangementen voor ouderen, chronisch zieken en mensen met een beperking tot een verbetering van het exploitatieresultaat - na aftrek van extra kosten - van circa € 23.000 in het jaar 2019.

3.2 Ten behoeve van de implementatie van deze verbetering is meer flexibiliteit in de programmering noodzakelijk

Het kan nodig zijn dat voor implementatie van deze verbetering extra capaciteit moet worden vrijgemaakt in het doelgroepenbassin en/of wedstrijdbassin. Dat kan ertoe leiden dat bijvoorbeeld verenigingen worden gevraagd uit te wijken naar andere tijdstippen of baden te delen.

In de huidige situatie stelt de gemeente Maastricht zeer strikte kaders met betrekking tot dit rooster (welke gebruiker, op welk moment, in welk bassin). Deze strikte kaders belemmeren de mogelijkheden om meer bezoekers te ontvangen binnen de doelgroepen waar groei mogelijk is. De exploitant van het Geusseltbad krijgt vanwege de benodigde stijging van het aantal bezoekers meer vrijheid om – meer dan nu het geval is – het rooster van het zwembad in te richten en daarmee de bezetting van het zwembad te verbeteren.

Draaiknop 2: wijzigen in de tariefstelling

4.1 Verlaging van het tarief van het zorgbad is wenselijk

Voor de meeste tarieven van het Geusseltbad geldt dat deze als “normaal” kunnen worden gekwalificeerd. De evaluatie heeft geen sterke signalen gegeven over te hoge of te lage tarieven. Het tarief van het zorg-/therapiebad vormt een uitzondering op deze conclusie. Het huidige tarief is moeilijk verdedigbaar in vergelijking tot de tarieven voor de andere bassins in het Geusseltbad en in vergelijking tot de tarieven van min of meer vergelijkbare baden elders.

4.2 Het tarief van het zorgbad wordt verlaagd en het nadelig effect verwerkt in de begroting

Geadviseerd wordt om deze verlaging door te voeren. Het is mogelijk om deze verlaging van de inkomsten te compenseren door een verhoging van de andere tarieven. Gezien de sterke voorkeur van de gemeenteraad voor ‘sociale tarieven’ en de ervaringen van de gebruikers, wordt geadviseerd om deze

kostenverhoging niet door te voeren en in de exploitatie rekening te houden met een extra benodigde bijdrage van € 42.000 uit de algemene middelen. Een gedeelte van dit nadelig effect wordt bekostigd uit het afschaffen van het toezicht in verenigingsuren (zie beslispunt 5.1).

Tabel: nadelig effect verlagen tarief zorgbad

	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Draaiknop 2 Aanpassen tarieven	+/- € 42.000	+/- € 42.000	+/- € 42.000	+/- € 42.000
Nadelig effect bedrijfsvoering				

4.3 In de tariefstelling is een bepaalde mate van vrijheid nodig om de doelstelling rondom bezoekersaantallen te kunnen realiseren.

Het systeem van tariefstelling is op dit moment voor de exploitant een zeer strikt kader. Nagenoeg alle tarieven zijn door de gemeenteraad van de gemeente Maastricht vastgesteld, ook tarieven (b.v. voor recreatief zwemmen) waar andere gemeenten niet of nauwelijks richting aan geven. Het is wenselijk dat de gemeenteraad zich beperkt tot richting geven aan tarieven voor die doelgroepen/types zwemactiviteiten waar richtinggevendheid van maatschappelijk belang is. Dat zijn de tarieven voor:

- verenigingen,
- ouderen,
- chronisch zieken en
- mensen met een beperking.

De tarieven voor verenigingen, ouderen, chronisch zieken en mensen met een beperking worden dus door de gemeenteraad vastgesteld. De exploitant krijgt de mogelijkheden om in zekere mate flexibel om te gaan met deze tarieven (bijvoorbeeld kortingen te verstrekken, delen van bassins/uren te verhuren, etc.).

Ook krijgt de exploitant, meer dan nu het geval is, vrijheid om de tarieven voor recreatief zwemmen, doelgroepenzwemmen en leszwemmen naar eigen inzicht vast te stellen (bijvoorbeeld het opzetten van kortingsacties en speciale tarieven voor bijzondere evenementen). De exploitant krijgt tevens de mogelijkheid om arrangementsprijzen vast te stellen (prijzen voor activiteiten waarbij meerdere accommodaties en/of diensten in een totaalpakket worden aangeboden).

Deze exploitatievrijheden worden door de exploitant ingezet om te kunnen komen tot het verhogen van de aantrekkelijkheid en van het aantal bezoekers van het Geusseltbad.

Draaiknop 3: veranderingen in de bedrijfsvoering

5.1 Verplicht toezicht bij verenigingsgebruik wordt afgeschaft

Verenigingen en andere gebruikersgroepen zijn in de huidige situatie verplicht om – als zij een bassin huren – gebruik te maken van een toezichthouder van Maastricht Sport. Dat is niet altijd gebruikelijk. In vele baden in Nederland worden de bassins zonder toezicht verhuurd. Daarbij is vanzelfsprekend altijd een toezichthouder in het zwembad aanwezig, maar niet per bassin. Indien deze verplichting wordt afgeschaft, dan daalt de personele inzet van toezichthouders.

Voorgesteld wordt om het toezicht in met name het combibad en het wedstrijdbad te laten plaatsvinden door de verenigingen zelf. De verenigingen dragen zelf zorg voor afdoende en kwalitatief voldoende toezicht. Een uitzondering betreft het zorgbad, waarbij – vanwege de kwetsbaarheid van de doelgroepen – toezichthouders van de exploitant blijvend worden ingezet.

Door deze verbetering worden op jaarbasis circa 1.300 minder uren toezichthouder ingezet. Dit leidt tot een besparing op de personeelskosten - na aftrek van extra kosten - van circa € 20.000 per jaar.

Voorgesteld wordt de verenigingen die het toezicht bij het combi- en wedstrijdbad zelf gaan invullen, een korting te verstrekken op het tarief dat men betaalt tot 50% van deze besparing. Dat leidt tot circa € 10.000 aan lagere inkomsten uit verhuur aan verenigingen, zodat het netto effect van deze verandering € 10.000 bedraagt.

5.2 De kosten voor schoonmaak worden verlaagd door het in eigen beheer en via arbeidsmatige dagbesteding te laten uitvoeren.

Met het MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP) is een berekening gemaakt van de toekomstige schoonmaakkosten. Op die kosten kan worden bespaard door te kiezen voor een andere opzet die een combinatie vormt van:

- Volledig in eigen beheer uitvoeren van de schoonmaak (nu nog deels uitbesteed).
- Bepaalde schoonmaaktaken laten uitvoeren door cliënten van zorginstellingen als onderdeel van de arbeidsmatige dagbesteding en arrangementen.

De effecten op de schoonmaakkosten voor de beide maatregelen tezamen zijn berekend en worden geraamd op circa € 25.000 per jaar.

5.3 Personele aanpassingen zijn noodzakelijk vanwege de benodigde verbeteringen rondom het verhogen van de bezoeken

In de afgelopen jaren is gebleken dat er vanuit onze samenleving andere vragen en eisen worden gesteld aan het Geusseltbad, dan voorheen. Er blijkt steeds nadrukkelijker de behoefte te zijn aan kwalitatief hoogstaande dienstverlening met een hoge mate van flexibiliteit. Deze is nodig is om in te kunnen spelen op de steeds veranderende vragen naar specifieke activiteiten voor bedrijven en doelgroepen. Er wordt door deze potentiële klanten een groot beroep gedaan op de professionaliteit, kennis en competenties van Maastricht Sport. Deze wijziging in de vraag naar dienstverlening, vertaalt zich in een ander competentieprofiel voor de medewerkers. Het is noodzakelijk om, met het oog op de toekomst, de personele opbouw van het Geusseltbad tegen het licht te houden en om te vormen. Het betreft met name het meer in verhouding brengen van de inzet van toezichthouders en instructeurs. Het spreekt voor zich dat de ombouwoperatie stevige personele gevolgen zal hebben en dat dit frictiekosten met zich meebrengt (zie voor een toelichting de paragraaf 'frictiekosten'). Deze omvorming leidt tot een besparing die oploopt tot € 58.000 op jaarbasis.

Uit de discussie inzake de evaluatie exploitatie Geusseltbad is de noodzaak van een zwembadmanager voor de exploitatie van het bad naar voren gekomen. Deze taken vormen onderdeel van de - in de paragraaf operationeel management van het evaluatierapport genoemde - Teammanager Sport en Bewegen. Deze manager is van belang voor het realiseren van de in deze nota genoemde verbeteringen en zal zich binnen zijn/haar functie voor circa 0,6fte bezig houden met het doorontwikkelen van het Geusseltbad.

Tabel: mogelijke verbeteringen draaiknop 3: bedrijfsvoering

	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Afschaffen toezicht	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Opzet schoonmaak	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Instructie / toezicht	€ 29.000	€ 58.000	€ 58.000	€ 58.000
Draaiknop 3 bedrijfsvoering	€ 64.000	€ 93.000	€ 93.000	€ 93.000

Draaiknop 4: besparen op onderhoud

6.1 In eigen hand nemen van het groenonderhoud

Het onderhoud van groen rondom het Geusseltbad is opgenomen in het bijgestelde MJOP en becijferd op basis van de kosten voor uitbesteding van deze werkzaamheden. Het is realistisch om deze werkzaamheden zelf uit te voeren, al dan niet in combinatie met arbeidsmatige inzet van cliënten van zorginstellingen. Deze verandering zal leiden tot een jaarlijkse besparing van € 15.000.

6.2 Het is mogelijk delen van het gebruikersonderhoud zelf uit te voeren

Voor de installaties in het Geusseltbad zijn onderhoudscontracten afgesloten. De contracten hebben zowel betrekking op preventief als op correctief onderhoud. Het is mogelijk om delen van dit onderhoud in eigen beheer uit te voeren. Dat vereist een aanpassing van de technische dienst (capaciteit, maar vooral kwaliteit). Het streven is om in eigen beheer meer expertise op te bouwen om op die wijze zelf meer werkzaamheden te kunnen uitvoeren, in ieder geval de meer eenvoudige (al het preventieve onderhoud). En zelf een inschatting te kunnen maken bij storingen over vervolgacties. Op deze wijze wordt getracht de huidige afhankelijkheid van externe expertise te verminderen. Een netto besparing van € 31.000 op de onderhoudskosten wordt door de extern adviseur realistisch geacht.

6.3 Afzien van reservering voor vervangingen tijdens de laatste 3 jaar van exploitatie

Het MJOP laat de onderhoudskosten zien voor 40 jaar. In de laatste 3 jaar zouden in theorie nog enkele kostbare vervangingen moeten plaatsvinden. Deze zijn begroot en opgenomen in de gemiddelde kosten per jaar. Het is goed denkbaar dat deze vervangingen – gezien het feit dat het Geusseltbad op dat moment het einde van de technische levensduur bereikt – niet worden uitgevoerd. In overleg met de eigenaar van het Geusseltbad, team Vastgoed, is besloten dit advies over te nemen. Het is heel wel mogelijk dat in 2052 nieuwe keuzes gemaakt dienen te worden met betrekking tot de vervangingen omdat door verdergaande (technische) ontwikkelingen nieuwe keuzes mogelijk zijn. Het afzien van reservering voor deze vervangingen leidt tot een gemiddelde besparing per jaar van circa € 36.000.

6.4 Het uitvoeren van eigenaarsonderhoud door Maastricht Sport wordt afgeraden

Als laatste is door de exploitant voorgesteld om het eigenaarsonderhoud (nu nog voor een deel bij Vastgoed) volledig door de exploitant te laten uitvoeren. De veronderstelde voordelen zijn dat alle aanbestedingen (zowel gebruiker- als eigenaarsonderhoud) in één hand kunnen worden gehouden, er sprake is van efficiencyvoordelen door een betere afstemming van het gebruiker- en eigenaarsonderhoud

en dat de beheerskosten die worden doorberekend door team Vastgoed ad € 43.500 kunnen worden bespaard.

De overgang van het eigenaarsonderhoud naar Maastricht Sport wordt afgeraden. Daar worden de volgende argumenten voor aangevoerd:

- Deze richting is niet in lijn met het gemeentelijke beleid m.b.t. centraliseren van het eigenaarbeheer binnen team Vastgoed. Dit team beheert al het gemeentelijk (maatschappelijk) vastgoed (ruim 290 gebouwde objecten) en draagt in onderlinge samenhang zorg voor het eigenaarsonderhoud binnen Maastricht.
- Het verbeteren van de exploitatie van het Geusseltbad zal de komende jaren veel en gerichte tijd en aandacht vragen van de exploitant. Het tegelijkertijd uitbreiden van het takenpakket met eigenaarsonderhoud van het Geusseltbad, zal het noodzakelijke proces van verbetering van de exploitatie waarschijnlijk niet ten goede komen. De aandacht van de exploitant moet vooral uitgaan naar “operational excellence” binnen het bestaande takenpakket en vooralsnog niet naar een substantiële uitbreiding van het takenpakket die de aandacht kan versnipperen.

Tabel: mogelijke verbeteringen draaiknop 4 onderhoud

	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Groenonderhoud	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Onderhoudscontracten	€ 16.000	€ 31.000	€ 31.000	€ 31.000
Vervanging laatste 3 jaar	€ 36.000	€ 36.000	€ 36.000	€ 36.000
Eigenaarsonderhoud	-	-	-	-
Draaiknop 4 Onderhoud	€ 67.000	€ 82.000	€ 82.000	€ 82.000

Frictiekosten

7.1 Voor met name aanpassingen in de personele bezetting is een frictiebudget noodzakelijk om de voorgestelde verbeteringen te kunnen effectueren.

De verbeteringen met betrekking tot draaiknop 1 (bezoekers) en draaiknop 3 (bedrijfsvoering) hangen voor een groot deel samen met een benodigde aanpassing in de personele bezetting. Zonder deze aanpassing is het niet mogelijk om de voorgestelde verbeteringen te effectueren.

Het gaat hierbij om veranderingen in de personele bezetting voor wat betreft capaciteit en kwaliteit. De verhouding instructeurs/toezichthouders zal wijzigen, de kwaliteit van de instructie moet op onderdelen verbeteren en de kwaliteit van de technische dienst verdient een impuls. Om deze veranderingen te kunnen doorvoeren is een frictiebudget nodig. Het benodigde frictiebudget is opgebouwd uit:

- Transitievergoedingen.
- Begeleidingskosten.
- Kosten werving & selectie.
- Interim-kosten.
- Investeringskosten.

Ten behoeve van de implementatie van de verbetervoorstellen is een frictiebudget noodzakelijk van € 245.000 in 2017 en € 232.000 in 2018. Zoals

Alternatieven.

1.1 Het is mogelijk andere keuzes te maken ten aanzien van de exploitatiebegroting.

Wanneer wordt besloten om een van de beslispunten met betrekking tot de draaiknoppen niet conform dit voorstel te implementeren, is het noodzakelijk om de gemeentelijke bijdrage die is genoemd bij beslispunt 2 te herberekenen op basis van de nieuw vastgestelde uitgangspunten.

Financiën.

De gemeentelijke exploitatiebijdrage Geusseltbad bedraagt op dit moment € 457.000. Op basis van de voorliggende evaluatie blijkt dat dit bedrag dient te worden verhoogd. De keuze voor scenario 3 leidt tot een structurele verhoging de gemeentelijke bijdrage met € 651.000 in 2016. Deze bijdrage loopt - door de gekozen draaiknoppen - af tot € 471.000 in 2020 (zie schema in paragraaf 2.2.).

Voor de realisatie van de gekozen draaiknoppen dient een frictiebudget ter beschikking te worden gesteld van € 245.000 in 2017 en € 232.000 in 2018 (zie paragraaf frictiekosten).

Zowel de extra gemeente bijdrage in de exploitatie als het noodzakelijke frictiebudget worden verwerkt in de Kaderbrief en vervolgens opgenomen in de gemeentebegroting 2017 hetgeen leidt tot een nieuwe begroting van het Geusseltbad/Maastricht Sport.

In de PenC cyclus legt de exploitant verantwoording af over de invulling van de maatschappelijke functie, het gerealiseerde serviceniveau en de exploitatieresultaten.

Wijziging doorbelasting

De evaluatie is begeleid door een onafhankelijke, externe financieel adviseur. Deze adviseur heeft het dringend advies gegeven om de doorbelasting directie en staf en de doorbelasting Shared Service Center te wijzigen. Het Geusseltbad krijgt vanaf 2016 de kosten via een andere verdeelsteutel doorbelast, ten gunste van de doorbelasting naar andere producten van Maastricht Sport en/of Maastricht als totaal. Ten opzichte van het jaar 2015 betekent dit een verhoging van de doorbelasting van directie en staf (post: personeelskosten) met € 205.000 en een verhoging van de doorbelasting interne dienstverlening van € 68.000.

Deze boekhoudkundige wijziging veroorzaakt een verhoging van het negatieve exploitatieresultaat van het Geusseltbad tot een bedrag van € 924.000. Deze boekhoudkundige aanpassingen werken niet kostenverhogend, omdat het een verschuiving van kosten binnen de sportbegroting betreft. De benodigde extra gemeentelijke bijdrage aan de exploitatie blijft ongewijzigd € 651.000.

In de bijlagen vindt u de bijlage 'exploitatie Geusseltbad 2016 -2020 met daarin de tabel waarin de exploitatiebegrotingen 2016 tot en met 2020 zijn weergegeven, inclusief deze doorbelasting. Daarmee conformeren wij ons aan het advies van de externe financieel adviseur.

Vervolg.

De evaluatie kent een gefaseerde opbouw om te komen tot besluitvorming rondom de toekomstige exploitatie van het Geusseltbad.

- Fase 1 (afgerond) was erop gericht om het college, raad en betrokkenen te informeren over de uitkomsten van de evaluatie. Ook werd gekeken naar uitgangspunten c.q. verbeteringen die de basis vormen voor de exploitatie van het Geusseltbad in de toekomst. College, raad en betrokkenen zijn in de gelegenheid gesteld om een mening te vormen over de uitgangspunten. Op 15 december is over de evaluatie een stadsronde gehouden. Deze fase is afgerond.
- Fase 2 (huidig besluit) is een uitwerking van de standpunten die college, raad en betrokkenen naar voren hebben gebracht. De toekomstige exploitatie is verwerkt in de exploitatiebegroting 2016-2020 die nu voor besluitvorming wordt aangeboden. Deze fase wordt afgesloten met een debat in de raadsronde van 8 maart 2016.

- Fase 3 is gericht op de besluitvorming met betrekking tot de toekomstige exploitatie van het Geusseltbad in samenhang met de exploitatie van Maastricht Sport als geheel. Naar aanleiding van de besluitvorming worden zowel de extra gemeentelijke bijdrage in de exploitatie als het noodzakelijke frictiebudget verwerkt in de Kaderbrief en vervolgens opgenomen in de gemeentebegroting 2017, hetgeen leidt tot een nieuwe begroting van het Geusseltbad/Maastricht Sport.

Participatie

Gesprekken met:

- Gemeente Maastricht: met Maastricht Sport, Vastgoed, Projectmanagement, Directie zijn meerdere gesprekken gevoerd.

Externe partijen / Gebruikers

- Klankbordgroep 13 juli en 28 september
- Afvaardiging van de verenigingen 2 juni en 1 oktober
- Afvaardiging verenigingen en KNZB en Huis voor de Sport Nederland 13 oktober
- Individuele gebruikers (Maastricht Panel en Social Media) juli
- Niet- gebruikers (Maastricht Panel en Social Media) juli
- UM Sport (een relatief grote gebruiker)
- Zwembaddirecties in de regio
- WMO- raad 28 oktober
- Senioren- raad 20 oktober

Stadsronde 15 december 2015

- Belanghebbenden
- Gebruikers Geusseltbad / verenigingen
- Raadsleden

2016:

Gesprekken met:

- Gemeente Maastricht: met Maastricht Sport, sportbeleid en Vastgoed zijn meerdere gesprekken gevoerd ter bespreking en doorrekening van de diverse scenario's voor implementatie van de verbetervoorstellen.

Stadsronde 8 maart 2016

- Belanghebbenden
- Gebruikers Geusseltbad/ verenigingen
- Raadsleden

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

P.J. Buijtels.

De Burgemeester,

J.M. Penn-te Strake.

Raadsvoorstel

Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 1 maart 2016.,
organisateonderdeel BO-Sociaal, no. 2016-07253;

BESLUIT:

1. Akkoord te gaan met de bijgevoegde evaluatie Geusseltbad
2. De benodigde extra gemeentelijke exploitatiebijdrage Geusseltbad conform scenario 3 vast te stellen op:
 - a. 2016 € 651.000
 - b. 2017 € 541.000
 - c. 2018 € 488.000
 - d. 2019 € 479.000
 - e. 2020 € 471.000
3. In te stemmen met het effectueren van de in deze nota opgenomen voorgestelde verbeteringen met betrekking tot draaiknop 1, verhogen bezoeken.
4. In te stemmen met het effectueren van de in deze nota voorgestelde verbeteringen met betrekking tot draaiknop 2, tarieven.
5. In te stemmen met het effectueren van de in deze nota voorgestelde verbeteringen met betrekking tot draaiknop 3, aanpassen bedrijfsvoering.
6. In te stemmen met het effectueren van de in deze nota voorgestelde verbeteringen met betrekking tot draaiknop 4, onderhoud.
7. Ten behoeve van deze verbetering van de exploitatie van het Geusseltbad, een frictiebudget vast te stellen van € 245.000 in 2017 en € 232.000 in 2018.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van

de griffier,

de voorzitter,

Raadsbesluit

Scenario's exploitatie Geusseltbad

Een doorrekening van de diverse scenario's met betrekking tot het verbeteren van de exploitatie van het Geusseltbad

Scenario 1(conform evaluatie)

- Draaiknop 1, volledige implementatie conform advies expert
- Draaiknop 2, geen wijzigingen ten behoeve van tarieven
- Draaiknop 3, volledige implementatie conform advies expert
- Draaiknop 4, volledige implementatie conform advies expert, incl geen eigenarenonderhoud

	Exploitatie bijdrage 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Draaiknop 1 verhogen bezoeken		21.000	30.000	39.000	47.000
Leszwemmen		5.000	10.000	16.000	21.000
Doelgroepen zwemmen		1.000	2.000	2.000	3.000
Ouderen, chronisch zieken en beperkten		15.000	18.000	21.000	23.000
Draaiknop 2 tarieven		-	-	-	-
Draaiknop 3 bedrijfsvoering		74.000	103.000	103.000	103.000
Afschaffen toezicht		20.000	20.000	20.000	20.000
Opzet schoonmaak		25.000	25.000	25.000	25.000
Instructie / toezicht		29.000	58.000	58.000	58.000
Draaiknop 4 Onderhoud		67.000	82.000	82.000	82.000
Groenonderhoud		15.000	15.000	15.000	15.000
Onderhoudscontracten		16.000	31.000	31.000	31.000
Vervanging laatste 3 jaar		36.000	36.000	36.000	36.000
Eigenarenonderhoud		-	-	-	-
Exploitatibijdrage 2016	651.000	651.000	651.000	651.000	651.000
-/- Totaal verbetering	-	162.000	215.000	224.000	232.000
Gemeentelijke exploitatiebijdrage	651.000	489.000	436.000	427.000	419.000

Noot:

- Voor alle scenario's geldt dat de totale gemeentelijke bijdrage + € 457.000 bedraagt (verrekening kapitaallasten van € 175.000 blijft in deze scenario's buiten beschouwing).

Scenario 2 (daling tarief zorgbad naar aanleiding stadsronde kosteneutraal)

- Draaiknop 1, volledige implementatie conform advies expert
- Draaiknop 2, daling tarief zorgbad kostenneutraal
- Draaiknop 3, volledige implementatie conform advies expert, delen voordeel afschaffen toezicht.
- Draaiknop 4, volledige implementatie conform advies expert, incl geen eigenarenonderhoud

	Exploitatie Bijdrage 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Draaiknop 1 verhogen bezoeken		21.000	30.000	39.000	47.000
Leszwemmen		5.000	10.000	16.000	21.000
Doelgroepen zwemmen		1.000	2.000	2.000	3.000
Ouderen, chronisch zieken en beperkten		15.000	18.000	21.000	23.000
Draaiknop 2 tarief zorgbad verlaagd		-	-	-	-
Draaiknop 3 bedrijfsvoering		64.000	93.000	93.000	93.000
Afschaffen toezicht		10.000	10.000	10.000	10.000
Opzet schoonmaak		25.000	25.000	25.000	25.000
Instructie / toezicht		29.000	58.000	58.000	58.000
Draaiknop 4 Onderhoud		67.000	82.000	82.000	82.000
Groenonderhoud		15.000	15.000	15.000	15.000
Onderhoudscontracten		16.000	31.000	31.000	31.000
Vervanging laatste 3 jaar		36.000	36.000	36.000	36.000
Eigenarenonderhoud		-	-	-	-
Exploitatibijdrage 2016	651.000	651.000	651.000	651.000	651.000
-/- Totaal verbetering	-	152.000	205.000	224.000	222.000
Gemeentelijke exploitatiebijdrage	651.000	499.000	446.000	427.000	429.000

Scenario 3 (daling tarief zorgbad naar aanleiding stadsronde)

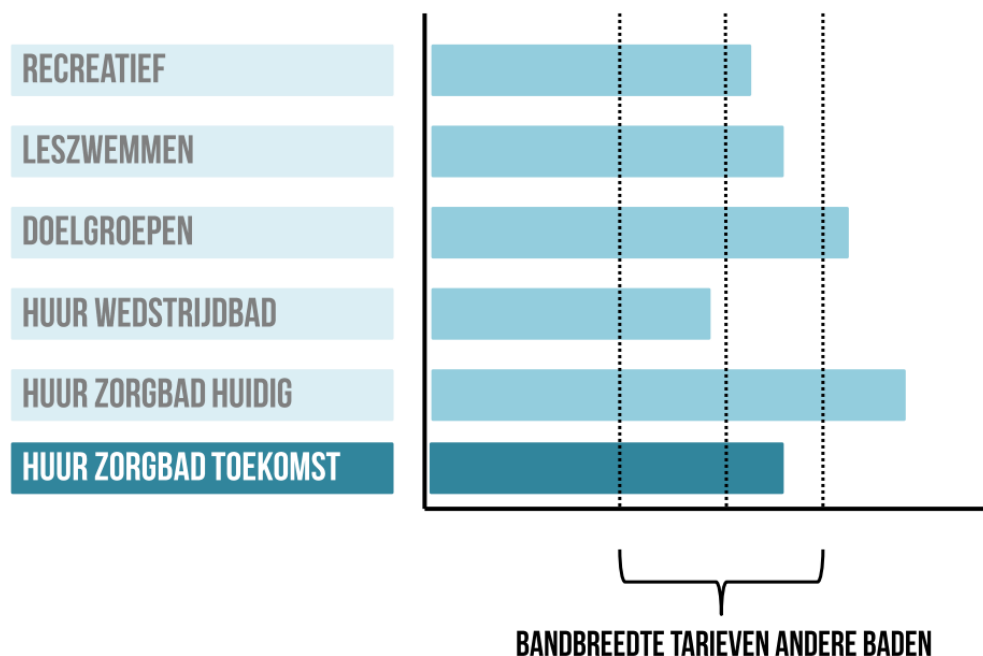
- Draaiknop 1, volledige implementatie conform advies expert
- Draaiknop 2, daling tarief zorgbad
- Draaiknop 3, volledige implementatie conform advies expert, delen voordeel afschaffen toezicht
- Draaiknop 4, volledige implementatie conform advies expert, incl geen eigenarenonderhoud

	Exploitatie Bijdrage 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Draaiknop 1 verhogen bezoeken		21.000	30.000	39.000	47.000
Leszwemmen		5.000	10.000	16.000	21.000
Doelgroepen zwemmen		1.000	2.000	2.000	3.000
Ouderen, chronisch zieken en beperkten		15.000	18.000	21.000	23.000
Draaiknop 2 tarief zorgbad verlaagd		+/- 42.000	+/-42.000	+/-42.000	+/-42.000
Draaiknop 3 bedrijfsvoering		64.000	93.000	93.000	93.000
Afschaffen toezicht		10.000	10.000	10.000	10.000
Opzet schoonmaak		25.000	25.000	25.000	25.000
Instructie / toezicht		29.000	58.000	58.000	58.000
Draaiknop 4 Onderhoud		67.000	82.000	82.000	82.000
Groenonderhoud		15.000	15.000	15.000	15.000
Onderhoudscontracten		16.000	31.000	31.000	31.000
Vervanging laatste 3 jaar		36.000	36.000	36.000	36.000
Eigenarenonderhoud		-	-	-	-
Exploitatibijdrage 2016	651.000	651.000	651.000	651.000	651.000
-/- Totaal verbetering	-	110.000	163.000	172.000	180.000
Gemeentelijke exploitatiebijdrage	651.000	541.000	488.000	479.000	471.000

Wijziging tarief zorgbad

bron: Hospitality consultants

VOORSTEL TARIEF ZORGBAD

ONDERBOUWING TARIEF ZORGBAD

HUIDIG TARIEF	➡	€ 0,63 PER M ² WATER PER UUR
MARKTCONFORM TARIEF	➡	€ 0,51 PER M ² WATER PER UUR
VERSCHIL HUIDIG/MARKT IN €	➡	€ 0,12 PER M ² WATER PER UUR
VERSCHIL HUIDIG/MARKT IN %	➡	19%

Exploitatie Geusseltbad 2016 -2020

bron: Hospitality Consultants

	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
INKOMSTEN					
Inkomsten zwemmen					
Recreatief	€ 472	€ 471	€ 471	€ 471	€ 471
Doelgroepen	€ 75	€ 99	€ 110	€ 121	€ 131
Zwemles/instructie	€ 190	€ 202	€ 215	€ 227	€ 240
Verenigingen/groepen	€ 400	€ 344	€ 344	€ 344	€ 343
Scholen	€ 37	€ 37	€ 36	€ 36	€ 35
Subtotaal	€ 1.174	€ 1.154	€ 1.176	€ 1.198	€ 1.220
Overige inkomsten	€ 98	€ 96	€ 98	€ 100	€ 101
Exploitatiebijdrage gemeente	€ 457	€ 462	€ 466	€ 471	€ 475
TOTAAL INKOMSTEN	€ 1.728	€ 1.711	€ 1.740	€ 1.769	€ 1.797
KOSTEN					
Personeelskosten	€ 1.432	€ 1.431	€ 1.439	€ 1.476	€ 1.512
Energiekosten	€ 186	€ 186	€ 190	€ 193	€ 196
Gebruikersonderhoud	€ 435	€ 348	€ 355	€ 361	€ 368
Groot onderhoud	€ 321	€ 291	€ 294	€ 297	€ 300
Schoonmaakkosten	€ 76	€ 26	€ 27	€ 28	€ 29
Overige lasten	€ 170	€ 172	€ 175	€ 178	€ 181
Erfpacht/huur	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Verzekeringen en belastingen	€ 63	€ 64	€ 64	€ 65	€ 66
Doorbelasting interne dienstverle	€ 145	€ 146	€ 148	€ 149	€ 151
TOTAAL KOSTEN	€ 2.827	€ 2.664	€ 2.692	€ 2.748	€ 2.803
Verrekening kapitaallasten restwaarde	€ 175	€ 175	€ 175	€ 175	€ 175
EXPLOITATIERESULTAAT	€ -924	€ -778	€ -777	€ -804	€ -831
Frictiebudget		€ 245	€ 232		
TOTAAL		€ -1.023	€ -1.009	€ -804	€ -831